

Digi tutuksi

Opas älypuhelimelle

Android-puhelimen yhteydenpitotoiminnot

SISÄLLYSLUETTELO

Älypuhelimien sanasto	4
Digimaailman symbolit	5
1 Sovellusten löytäminen ja niiden sulkeminen	6
2 Yhteystiedot	7
2.1 Luo yhteystieto	7
2.2 Muokkaa yhteystietoa	7
2.3 ICE-yhteystieto ja sen luominen	8
2.4 Poista yhteystieto	8
2.5. Estä yhteystieto/numero	8
2.6 Löydä oma puhelinnumero	9
3 Puhelut	10
3.1 Soita puhelu	10
3.2 Vastaa puheluun	10
3.3 Puhelun aikaiset toiminnot	11
3.4 Katso soittohistoria	11
4 Viestit	12
4.1 Lähetä tekstiviesti	12
4.2 Lähetä kuva tai video	12
4.3 Sijainnin lähettäminen	13
4.4 Tiedoston lähettäminen	13
4.5 Poista viesti	14
4.6 Emojien käyttö ja lähettäminen viestillä	14
5 Teams	15
5.1 Asenna Teams -sovellus	15
5.2 Liity tapaamiseen	16
5.3 Mikrofonin ja videokuvan käyttö	17
5.4 Keskustelut	17
5.5 Reaktiot	18
5.6 Viittaaminen	18
Linkkivinkkejä iloksi ja hyödyksi	19

KUINKA KÄYTÄT OPASTA

Vanhusten Turva tarjoaa sinulle tämän oppaan älypuhelimien käytön opetteluun tueksi. Tehtäväpakan ohjeet soveltuvat parhaiten Android-ohjelmistoa käyttävälle älypuhelimelle, esimerkiksi Samsung, Huawei tai One Plus-merkkisille laitteille.

Opas on mahdollista saada paperisena versiona tai digitaalisessa muodossa.

Opas on tarkoitettu aloittelijoille, mutta myös kokeneemmat käyttäjät voivat hyötyä siitä. Jos tehtävät tuntuvat aluksi vaikeilta, anna itsellesi aikaa ja muista vanha sananlasku: harjoitus tekee mestarin. Toivomme, että tehtävistä on sinulle iloa ja hyötyä nyt ja tulevaisuudessa.

Oppaan teema on **yhteydenpitotoiminnot**. Tämä opas sisältää vain yhteydenpitoon liittyviä asioita. Muuta älylaitteen käyttöä, kuten ohjelmien ja palveluiden toimintaa voit harjoitella Digi tutuksi Opas tabletilaitteelle -ohjekirjan avulla.

Huomioi, että oppaassa näkyvät kuvat, kuvakkeet ja painikkeet voivat olla hiukan erilaisia, kuin omassa puhelimessasi. Yritä etsiä aina mahdollisimman samanlainen kuva omasta puhelimestasi.

Oppaan ensimmäinen versio on valmistunut opiskelijatyönä 2026, osana Askel askeleelta kohti yhdenvertaisuutta -hanketta (2024–2026).

Tavoitteenamme on jatkossakin kehittää tätä opasta, minkä vuoksi toivomme palautetta. Miltä oppaan käyttäminen tuntui? Olivatko ohjeet liian helppoja, vaikeita tai epäselviä? Mitä muita sisältöjä olisit tarvinnut?

Palautteen voit lähettää sähköpostilla info@vanhustenturva.fi.

Opettavaisia hetkiä oppaan parissa

Oppaan kehittäjät 2026

www.vanhustenturva.fi | 0503110460

© 2026 Vanhusten Turva sr. Tämä materiaali on lisensoitu Creative Commons Nimeä-EiKaupallinen-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen (CC BY-NC-SA 4.0) -lisenssillä. Lisenssin ehdot: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.fi>

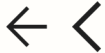
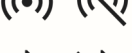
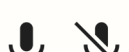
- **Sovellus:** Sovellus on ohjelma, joka ladataan ja asennetaan puhelimelle, tietokoneelle tai tablettilaitteelle. Sovelluksia ovat esimerkiksi viestit, WhatsApp ja YouTube. Puhelimen ostaessa, siinä on jo valmiiksi ladattuina sovelluksia. Lisää sovelluksia voi ladata sovelluskaupasta kuten Google Play tai App Store. Google Play on Androidin sovelluskauppa ja App Store on iPhonen sovelluskauppa.
- **Lukitusnäyttö:** Lukitusnäyttö tarkoittaa näyttöä, joka tulee esiin, kun puhelin avataan. Lukitusnäyttö suojaa puhelinta. Lukitusnäytöstä pääsee eteenpäin käyttämällä pääsykoodia tai muuta tunnistautumistapaa. Pääsykoodi on sinun itsesi luoma.
- **Aloituspäättö:** Aloitusnäyttö on puhelimen pääsivu. Aloitusnäyttö tulee näkyviin, kun lukitus on avattu.
- **Linkki:** Linkki tarkoittaa sanaa, kuvaa tai painiketta, jota painamalla voi siirtyä toiseen paikkaan, esimerkiksi toiselle verkkosivulle. Tekstimuotoinen linkki on usein sininen ja sen alla on viiva. Tässä on esimerkki linkistä.

<https://www.vanhustenturva.fi/>

- **Navigointipalkki:** Useimmissa Android-puhelimeissa on näytön alareunassa kolme painiketta. Näillä kolmella painikkeella liikutaan puhelimeissa.

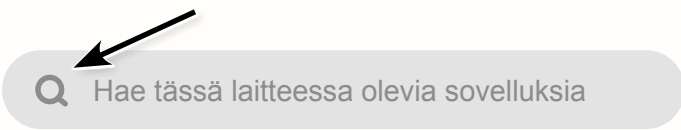
- **Takaisin-painike:** Takaisin-painike on yksi navigointipalkin kolmesta painikkeesta. Se on yleensä kolmion muotoinen ja se sijaitsee navigointipalkin oikeassa reunassa. Takaisin-painiketta painamalla pääset edelliselle sivulle tai voit poistua valikosta.
- **Koti-painike:** Koti-painike on yksi navigointipalkin kolmesta painikkeesta. Se on yleensä neliön tai talon muotoinen. Koti-painike sijaitsee navigointipalkin keskellä. Koti-painiketta painamalla pääset puhelimen aloitusnäyttöön.
- **Viimeisimmät sovellukset-painike :** Viimeisimmät sovellukset-painike on yksi navigointipalkin kolmesta painikkeesta. Se näyttää yleensä kolmelta päällekkäiseltä viivalta tai kolmelta vierekkäiseltä pystyviivalta. Se sijaitsee navigointipalkin vasemmassa reunassa. Painamalla tätä, näet viimeksi käytetyt sovellukset.

	Luo uusi keskustelu		Valittuna
	Lähetä		Edellinen / takaisin
	Muokkaa		Virta
	Asetukset		Seuraava
	Haku		Kumoa
	Ei verkkoyhteyttä		Päivitä
	Wi-Fi päällä / pois		Sulje ikkuna
	Valitse Wi-Fi-verkko		Liite
	Salasanalla suojattu Wi-Fi-verkko		Lataa itselle
	Mobiilidata päällä / pois		Lataa palveluun
	Tukiasema päällä / pois		Vastaa lähettäjälle
	Bluetooth päällä / pois		Vastaa kaikille
	Lentotila päällä / pois		Lähetä edelleen
	Sijainti päällä / pois		Jaa
	Valikko		Suurennä näkymä
	Näytä lista		Pienennä näkymä
	Piilota lista		Toista
	Suodata		Tauota
	Kansio		Pysäytä
	Tallenna		Äänet päälle / pois
	Poista		Mikrofoni päälle / pois
	Palauta		Tekstitykset
	Kytkin päällä / pois		Kelaa eteen / taakse
	Tyhjä valinta		

1 SOVELLUSTEN LÖYTÄMINEN JA NIIDEN SULKEMINEN

Etsi sovellus puhelimesta:

1. Avaa aloitusnäyttö.
2. Pyyhkäise sormella puhelimen ruutua alhaalta ylös.
3. Paina ruudussa näkyvää laatikkoa, jossa on **hakusymboli** tai lukee **Hae**.

Hae tässä laitteessa olevia sovelluksia

4. Kirjoita laatikkoon etsimäsi sovelluksen nimi. Huomaa, että täältä löytyy vain sinun puhelimessasi jo olevat sovellukset. Uudet sovellukset tulee ladata Play-kaupasta. (Sovelluksen asentaminen käydään läpi luvussa 5.1 *Asenna Teams-sovellus*. Voit soveltaa ohjetta minkä tahansa sovelluksen asentamiseen.)
5. Avaa sovellus painamalla ruudulle ilmestynyt kuvake, jossa lukee etsimäsi sovelluksen nimi.

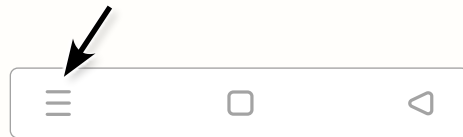
Poistu sovelluksesta ja sulje se:

1. Kun olet sovelluksessa voit poistua siitä painamalla **Koti-painiketta**. Painike löytyy ruudun alaosiosta keskeltä.

(Mikäli ruudussa ei näy painiketta, pyyhkäise sormella aivan ruudun alaosiosta ylöspäin. Näin painikkeen pitäisi tulla näkyviin.)

2. Kun olet poistunut sovelluksesta paina **Viimeisimmät sovellukset-painiketta**. Painike löytyy ruudun vasemmasta alakulmasta.

3. Nyt sinulle näkyy kaikki avoinna olevat sovellukset. Sulje kaikki sovellukset kerralla, painamalla **roskakori-painiketta** tai tekstiä, jossa lukee **sulje kaikki**. Kuvake löytyy ruudun alaosiosta tai ruudun keskiosiosta oikealta puolelta.

Sulje kaikki

Mitä tarkoittavat yhteystiedot?

- Yhteystiedot tarkoittavat puhelimessa olevaa luetteloa tai osoitekirjaa.
- Yhteystiedoissa on sinun itse lisäämiesi henkilöiden nimet, puhelinnumerot tai sähköpostiosoitteet.
- Yhteystiedot voivat löytyä myös nimellä **kontaktit**.

2.1 LUO YHTEYSTIETO

Luo yhteystieto:

1. Avaa **Yhteystiedot -sovellus** etsimällä se sovellushausta. Kirjoita sovellushakuun: Yhteystiedot (Ohje tähän löytyy: *1 Sovellusten löytäminen ja niiden sulkeminen*)
2. Paina ruudussa näkyvää **plus-merkkiä**. **+**
3. Paina ruudussa näkyvää laatikkoa, jossa lukee **etunimi**.

Etunimi

Kirjoita tähän haluamasi henkilön etunimi. Tämän jälkeen paina näppäimistön oikeassa alakulmassa olevaa **hyväksy-painiketta tai tallenna-painiketta**. ✓

4. Paina laatikkoa, jossa lukee **sukunimi**.

Sukunimi

Kirjoita haluamasi henkilön sukunimi tähän. Tämän jälkeen paina näppäimistön oikeassa alakulmassa olevaa **hyväksy-painiketta tai tallenna-painiketta**. ✓

5. Paina laatikkoa, jossa lukee **puhelin**. Näppäile numero ruudulle ilmestyneistä numeroista, jonka jälkeen paina oikeassa alakulmassa olevaa **hyväksy-painiketta**. ✓
6. Paina ruudussa olevaa **tallenna-painiketta**.

Tallenna

7. Olet luonut yhteystiedon.

2.2 MUOKKAA YHTEYSTIETOA

Milloin on hyödyllistä muokata yhteystietoa?

- Yhteystietojen muokkaaminen on hyödyllistä esimerkiksi silloin, jos ystäväsi vaihtaa puhelinnumeroa tai sukunimeä. Tällöin voit muokata uudet tiedot jo olemassa olevaan yhteystietoon.

Muokkaa yhteystietoa:

1. Avaa Yhteystiedot -sovellus etsimällä se hausta. (Ohje tähän löytyy: *1 Sovellusten löytäminen ja niiden sulkeminen*)
2. Paina haluamasi henkilön nimen kohdalta.
3. Paina **muokkaa-painiketta**. ✎
4. Tee haluamasi muutokset ja paina lopuksi **tallenna-painiketta**.

Tallenna

2.3 ICE-YHTEYSTIETO

JA SEN LUOMINEN

ICE-yhteystieto:

- ICE-henkilö (In Case of Emergency) tarkoittaa **häätäyhteyshenkilöä**.
- ICE-henkilöiden nimet ja numerot saa näkyviin avaamalla puhelinta.
- Hätäyhteyshenkilölle voidaan soittaa sinun puhelimestasi esimerkiksi silloin, jos joudut onnettomuuteen etkä pysty itse soittamaan. ICE-yhteyshenkilön avulla terveydenhuollon henkilökunta pystyy ottamaan yhteyttä läheisiisi.
- ICE-hätäyhteyshenkilön lisäämisestä voi olla hyötyä myös, jos kadotat puhelimesi. Tällöin puhelimen löytäjä voi ottaa yhteyden ICE-yhteyshenkilösi.

Luo ICE-yhteystieto:

1. Avaa asetukset painamalla sen kuvaketta. Kuvake löytyy näytön etusivulta. (Mikäli et löydä siitä kuvaketta etsi se sovellushausta. Ohje tähän löytyy: *1 Sovellusten löytäminen ja niiden sulkeminen*)
2. Etsi asetuksista **turvallisuus ja hätätilanne** ja paina sitä. (*Jos et näe tätä tekstiä liikuta näyttöä sormella alhaalta ylös ja etsi sieltä.*)
3. Etsi **häätäyhteyshenkilöt** ja paina sitä. (*Jos et näe tätä tekstiä liikuta näyttöä sormella alhaalta ylös ja etsi sieltä.*)
4. Paina **lisää hätäyhteyshenkilö** tekstiä.
5. Hae haluamasi yhteystieto painamalla **hakupainiketta**.
6. Kirjoita henkilön nimi tähän.
7. Valitse yhteystieto painamalla ruudulle ilmestynyt yhteystietoa.

2.4 POISTA YHTEYSTIETO

1. Avaa Yhteystiedot -sovellus etsimällä se hausta. (*Ohje tähän löytyy: 1 Sovellusten löytäminen ja niiden sulkeminen*)
2. Etsi haluamasi yhteystieto painamalla **hakupainiketta**.
3. Kirjoita henkilön nimi tähän.
4. Paina sormella ruudulle ilmestynyttä numeroa pohjassa noin sekunnin ajan.
5. Poista numero painamalla **roskakori-painiketta**.
6. Ruudulle saattaa ilmestyä teksti, jossa kysytään, poistetaanko kontakti. Paina **poista**.

2.5. ESTÄ YHTEYSTIETO/ NUMERO

8. Avaa Yhteystiedot -sovellus etsimällä se hausta. (*Ohje tähän löytyy: 1 Sovellusten löytäminen ja niiden sulkeminen*)
9. Etsi haluamasi yhteystieto painamalla **hakupainiketta**.
10. Kirjoita henkilön nimi tähän.
11. Valitse yhteystieto painamalla ruudulle ilmestynyt yhteystietoa.
12. Pyyhkäise sormella ruutua alhaalta ylöspäin tai paina kolmea pistettä, jossa lukee **lisää**.
13. Paina kohtaa, jossa lukee **estä numerot**.
14. Ruudulle saattaa ilmestyä teksti, jossa kysytään, estetäänkö numerot. Paina **estä**.

2.6 LÖYDÄ OMA PUHELINNUMERO

- Jos olet unohtanut oman puhelinnumerosi voit löytää sen puhelimestasi. Eri laitteilla se voi löytyä eri tavalla.
- Tässä on kolme tapaa, joilla voit löytää sen. Kokeile mikä toimii sinun puhelimessasi.

Ensimmäinen tapa:

1. Avaa asetukset painamalla sen kuvaketta. Kuvake löytyy näytön etusivulta. (Mikäli et löydä kuvaketta, etsi se sovellushausta. Ohje tähän löytyy: *1 Sovellusten löytäminen ja niiden sulkeminen*)
2. Etsi asetuksista kohta, jossa lukee **tietoja laitteesta tai tietoja puhelimesta**. Paina tästä.
3. Etsi kohta, jossa lukee **tila tai tilatiedot**. Paina tästä.
4. Etsi kohta, jossa lukee **SIM-kortin tila**. Paina tästä.
5. Puhelinnumerosi löytyy ruudulta **puhelinnumero** tekstin alta tai vierestä.

Toinen tapa:

1. Avaa asetukset painamalla sen kuvaketta. Kuvake löytyy näytön etusivulta. (Mikäli et löydä kuvaketta, etsi se sovellushausta. Ohje tähän löytyy: *1 Sovellusten löytäminen ja niiden sulkeminen*)
2. Etsi asetuksista kohta, jossa lukee **tietoja laitteesta**. Paina tästä.
3. Puhelinnumerosi löytyy ruudulta **puhelinnumero** tekstin alta tai vierestä.

Kolmas tapa:

1. Avaa asetukset painamalla sen kuvaketta. Kuvake löytyy näytön etusivulta. (Mikäli et löydä kuvaketta, etsi se sovellushausta. Ohje tähän löytyy: *1 Sovellusten löytäminen ja niiden sulkeminen*)
2. Etsi asetuksista kohta, jossa lukee **yhteydet**. Paina tästä.
3. Etsi kohta, jossa lukee **SIM-kortin tila**. Paina tästä.
4. Puhelinnumerosi löytyy ruudulta **puhelinnumero** tekstin alta tai vierestä.

3 PUHELUT

3.1 SOITA PUHELU

Paina Puhelin-sovelluksen kuvaketta. Kuvake löytyy puhelimen aloitusnäytöltä. (Mikäli et löydä kuvaketta, etsi se sovellushausta. Ohje tähän löytyy: *1 Sovellusten löytäminen ja niiden sulkeminen*)

1. Kun olet avannut Puhelin-sovelluksen paina **kontaktit-painiketta** tai **yhteystiedot-painiketta**. Painike löytyy ruudun oikeasta alareunasta.
Kontaktit
2. Mikäli et löydä tällaista painiketta, etsi ruudulta kohta, jossa lukee **Yhteystiedot**. Paina tästä.
3. Paina kohdasta, jossa lukee: **hae yhteystietoja** tai **haku**.
4. Kirjoita tähän sen henkilön nimi, jolle soitat.
5. Paina henkilön nimen vieressä löytyvää **puhelin-painiketta**.

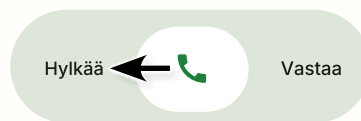
Huom. Jos **puhelin**-painiketta ei näy, paina ensin yhteystiedon nimeä, jonka jälkeen painikkeen pitäisi ilmestyä.

3.2 VASTAA PUHELUUN

1. Kun sinulle soitetaan, ruudulle ilmestyy soittajan nimi tai numero.
2. Vastaa puheluun pyyhkäisemällä sormella **puhelin-painiketta** kohti tekstiä, jossa lukee vastaa.

3. (Jos tämä ei toimi sinun puhelimesi, kokeile painaa tekstiä, jossa lukee: **vastaa** tai on vihreä **puhelin-painike**.)
4. Jos et halua vastata puheluun pyyhkäise sormella **puhelin-painiketta** kohti tekstiä, jossa lukee: **hylkää**.

5. (Jos tämä ei toimi sinun puhelimesi, kokeile painaa tekstiä, jossa lukee **Hylkää** tai on punainen **puhelin-painike**.)

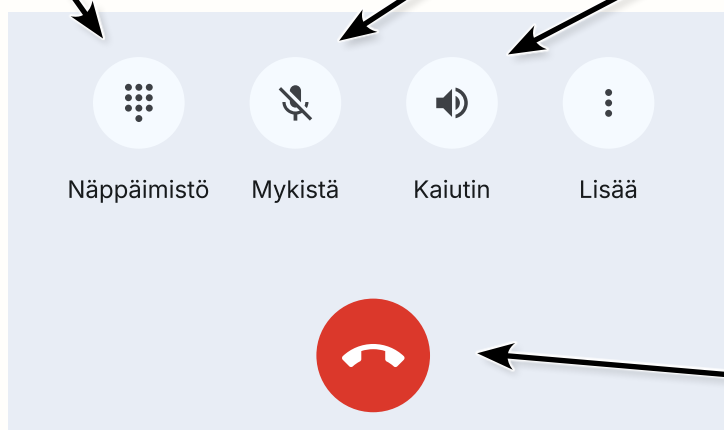
3.3 PUHELUN AIKAISET TOIMINNOT

Tätä painamalla ruudulle ilmestyy numeronäppäimet.

Tätä painamalla mykistät mikrofoni. Se tarkoittaa, että puhelun vastapuoli ei kuule mitä puhut.

Tätä painamalla kuulet puhelun kovemmalla äänellä, eikä sitä tarvitse pitää korvalla.

Sinun ei myöskään tarvitse puhua puhelimeen vaan voit pitää sitä pöydällä.

Lopeta puhelu painamalla tätä painiketta.

Vinkki kaiuttimen käyttöön: Voit käyttää puhelintasi samalla kun puhut puhelimesi kaiuttimella.

3.4 KATSO SOITTOHISTORIA

Mikä on soittohistoria?

- Soittohistoriasta voit nähdä, kuka sinulle on soittanut ja kenelle sinä olet soittanut.
- Sieltä näet myös, jos puheluun ei ole vastattu.

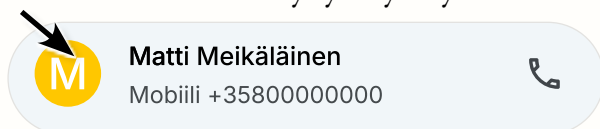
Katso omaa soittohistoriaasi:

1. Paina Puhelin -sovelluksen kuvaketta. Kuvake löytyy puhelimen aloitusnäytöltä. (Mikäli et löydä kuvaketta, etsi se sovellushausta. Ohje tähän löytyy: *1 Sovellusten löytäminen ja niiden sulkeminen -osiosta*)
2. Paina painiketta, jossa lukee **äskeiset** tai **viimeiset**. Äskeiset
3. Nyt sinulle on avautunut tiedot soittohistoriastasi. Voit selata ja tutkia näitä vierittämällä näyttöä sormella.

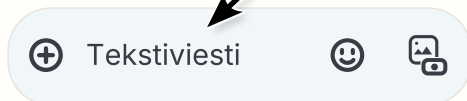
4 VIESTIT

4.1 LÄHETÄ TEKSTIVIESTI

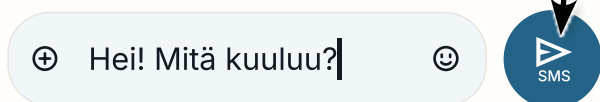
1. Avaa Viestit -sovellus painamalla sen kuvaketta.
 Kuvake löytyy etusivulta.
(Mikäli et löydä kuvaketta, etsi se sovellushausta. Ohje tähän löytyy: *1 Sovellusten löytäminen ja niiden sulkeminen*)
2. Luo uusi keskustelu painamalla puhelinkupla-painiketta. Painike löytyy ruudun oikeasta alakulmasta.
3. Paina yläosassa olevaa laatikkoa, jossa lukee **lisää nimi**.
4. Kirjoita tähän haluamasi henkilön nimi.
5. Paina ruudulle ilmestynyttä yhteystietoa.

6. Paina ruudun alaosassa olevaa laatikkoa, jossa lukee **tekstiviesti**.

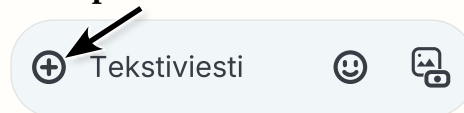
7. Kirjoita viesti ruudulle ilmestyneellä näppäimistöllä.
8. Lähetä viesti painamalla **lähetä-painiketta**.
Painike sijaitsee viestisi oikealla puolella.

4.2 LÄHETÄ KUVA TAI VIDEO

1. Luo uusi keskustelu. (Ohjeet tähän löytyy: *4.1 Lähetä tekstiviesti*. Seuraa ohjeita 1–4.)

2. Paina **plus-merkkiä**.

Merkki löytyy ruudun vasemmasta alakulmasta.

3. Ruudullesi aukeaa useita kuvakkeita.
Paina **galleria-painiketta**.

4. Ruudun alhaalla näkyy sinun aiemmat otetut kuvasi. Vieritä kuvia liikuttamalla sormella alhaalta ylös.
5. Valitse kuva tai video painamalla sen päältä.
6. Paina laatikkoa, jossa lukee: **kirjoita kuvateksti**. Kirjoita tähän viesti.
7. Lähetä video tai kuva painamalla **lähetä-painiketta**.

4.3 SIJAINNIN LÄHETTÄMINEN

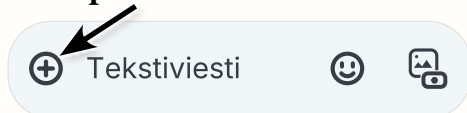
Mitä tarkoittaa sijainnin lähettäminen?

- Sijainnin lähettäminen tarkoittaa, että voit lähettää tarkan sijaintisi toiselle henkilölle.
- Sijainnin lähettäminen voi olla hyödyksi esimerkiksi, jos ystäväsi ei löydä sinun luoksesi. Tällöin voit lähettää hänelle sijaintisi, jonka avulla hän löytää luoksesi helpommin.
- Voit lähettää puhelimellasi oman sijaintisi viestin välityksellä.

Lähetä sijainti:

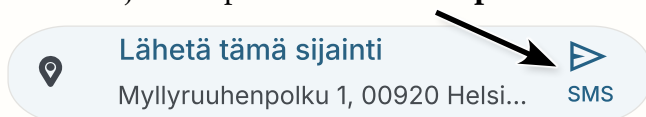
1. Luo uusi keskustelu. (Ohjeet tähän löytyy: 4.1 *Lähetä tekstiviesti*. Seuraa ohjeita 1–4.)

2. Paina **plus-merkkiä**.

Merkki löytyy ruudun vasemmasta alakulmasta.

3. Ruudullesi aukeaa useita painikkeita. Paina **sijainti-painiketta**.
4. Puhelin voi kysyä sinulta **Saako viestit pääsyt tämän laitteen sijaintiin?** Paina ympyrää, jonka alla lukee **tarkka**. Tällöin jaat tarkan sijaintisi.
5. Paina ympyrän alla olevaa tekstiä, jossa lukee **vain tämän kerran**.
6. Lähetä sijaintisi painamalla **lähetä-painiketta**.

Painike löytyy ruudun oikeasta alakulmasta.

4.4 TIEDOSTON LÄHETTÄMINEN

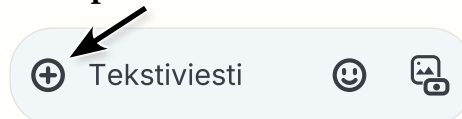
Mitä tarkoittaa tiedoston lähettäminen?

- Voit lähettää puhelimellasi viestin välityksellä tiedostoja.
- Tiedostot ovat puhelimelle, tietokoneelle tai muulle laitteelle tallennettuja asioita. Tiedostoja voivat olla esimerkiksi kuvia, videoita, äänityksiä tai dokumentteja.
- Puhelimilla voi olla rajoituksia siitä minkä kokoisia tiedostoja pystyy lähettämään, joten kaikkia tiedostoja ei pysty lähettämään viestin välityksellä.

Lähetä tiedosto:

1. Luo uusi keskustelu. (Ohjeet tähän löytyy: 4.1 *Lähetä tekstiviesti*. Seuraa ohjeita 1–4.)

2. Paina **plus-merkkiä**.

Merkki löytyy ruudun vasemmasta alakulmasta.

3. Ruudullesi aukeaa useita kuvakkeita. Paina **tiedostot-painiketta**.
4. Valitse dokumentit painamalla sen painiketta.

Painike löytyy ruudun yläosiosta.

5. Valitse haluamasi dokumentti painamalla sen päältä.
6. Lähetä tiedosto painamalla **lähetä-painiketta**. Painike löytyy ruudusta oikealta puolelta.

4.5 POISTA VIESTI

- Voit poistaa viesteistä yksittäisen viestin tai kokonaisen viestikeskustelun.
- Voit poistaa itse lähetetyn viestin omalta puhelimeltäsi.
- **Huomioi**, että et voi viestin lähetettyäsi poistaa sitä niin, ettei toinen osapuoli sitä näkisi.

Poista yksittäinen viesti:

1. Avaa Viestit -sovellus painamalla sen kuvaketta. Kuvake löytyy etusivulta. Mikäli et löydä kuvaketta hae sitä sovellushausta. (Ohje tähän löytyy: *1 Sovellusten löytäminen ja niiden sulkeminen*)
2. Ruudulla sinulla näkyy aiemmin käydyt viestikeskustelut. Valitse keskustelu painamalla keskustelua.
3. Paina haluamaasi viestiä sormella pohjassa noin sekunnin ajan.
4. Poista viesti painamalla **roskakori-painiketta**. Painike löytyy ruudun yläosasta.
5. Puhelimen ruudulle tulee teksti, jossa kysytään **poistetaanko tämä viesti**. Paina kohtaa, jossa lukee **poista**.

Poista viestikeskustelu:

6. Avaa Viestit -sovellus painamalla sen kuvaketta. Kuvake löytyy etusivulta. Mikäli et löydä kuvaketta hae sitä sovellushausta. (Ohje tähän löytyy: *1 Sovellusten löytäminen ja niiden sulkeminen*)
7. Ruudulla sinulla näkyy aiemmin käydyt viestikeskustelut. Paina haluamaasi keskustelua sormella pohjassa noin sekunnin ajan.
8. Poista keskustelu painamalla **roskakorin painiketta**. Painike löytyy ruudun yläosasta.
9. Puhelimen ruudulle tulee teksti, jossa kysytään **poistetaanko tämä viesti**. Paina kohtaa, jossa lukee **poista**.

4.6 EMOJIEN KÄYTTÖ JA LÄHETTÄMINEN VIESTILLÄ

Mitä ovat emojiit?

- Emojiit tarkoittavat hymiö- ja kuvasymboleita.
- Emojeilla voidaan ilmaista omaa tunnetilaa tai tuoda viestiin visuaalista ilmettä.

Lähetä viesti, jossa on emojiita:

1. Luo uusi keskustelu. (Ohjeet tähän löytyy: *4.1 Lähetä tekstiviesti*. Seuraa ohjeita 1–4.)
2. Paina **emoji-painiketta**.

Painike löytyy ruudun alaosasta.

3. Voit selata emojiita pyyhkäisemällä sormea alhaalta ylös emojiiden päältä.
4. Valitse emoji painamalla sen päältä.
5. Lähetä viesti painamalla **lähetä-painiketta**. Painike ruudun oikealta puolelta.

Mikä on Teams?

- Microsoft Teams eli Teams on sovellus, jolla voi olla yhteydessä muihin ihmisiin.
- Teamsin avulla voidaan osallistua kokouksiin ja luentoihin, soittaa videopuheluita ja ääni-puheluita, lähettää viestejä ja jakaa kuvia tai tiedostoja.
- Teamsia käytetään esimerkiksi kouluissa, töissä ja ystävien kesken.
- Teamsia käytetään myös erilaisissa nettiluennoissa tai -kokouksissa. Esimerkiksi Ilmonetissa on internetin välityksellä olevia luentoja, jotka tapahtuvat Teamsissa.

Tässä osiossa opastetaan kokouksiin ja luentoihin osallistuminen sekä niiden aikainen toiminta.

Jotta voit liittyä kokouksiin puhelimella, sinulla tulee olla Teams -sovellus ladattuna. Sinun ei tarvitse kirjautua Teams -sovellukseen sisään. Jos sinulla on Teams -sovellus jo ladattuna voit siirtyä kohtaan 5.2.

5.1 ASENNA TEAMS -SOVELLUS

1. Avaa Play Kauppa -sovellus painamalla sen kuvaketta. Kuvake löytyy näytön etusivulta. (Mikäli et löydä kuvaketta, etsi se sovellushausta. Ohje tähän löytyy: *1 Sovellusten löytäminen ja niiden sulkeminen*)
2. Paina ruudussa olevaa laatikkoa, jonka vieressä on suurennuslasi.
3. Ruudullasi näkyy näppäimistö. Kirjoita näppäimistöllä **Teams**.
4. Paina näppäimistön oikealla puolella olevaa **hyväksy-painiketta**.
5. Paina **asenna-painiketta**.

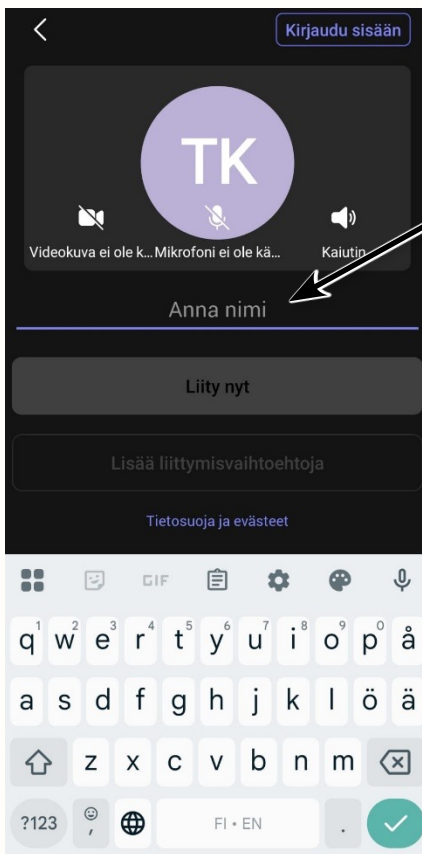
5.2 LIITY TAPAAMISEEN

1. Jotta voit liittyä Teams-tapaamiseen, sinulla täytyy olla liittymislinkki. Linkin voi saada esimerkiksi sähköpostiin kokouksen pitäjältä. Kun sinulla on liittymislinkki paina sen päältä.

<https://teams.live.com/meet/9323162091816?p=JmMTspSvQLjdDs6O6n> Napauta linkkiä tai liitä se selaimessa liittyäksesi kokoukseen.

Linkki voi näyttää esimerkiksi tältä.

2. Kirjoita oma nimesi tai valitsemasi nimimerkki. Nimimerkki voi olla esimerkiksi Matti M. tai M.M.

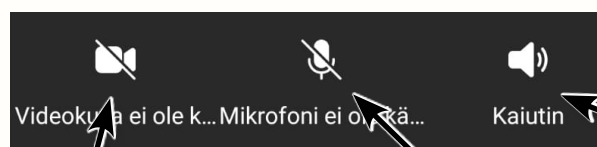
Paina tästä. Kirjoita nyt oma nimesi, käyttäen ruudulla näkyvää näppäimistöä.

Kun olet kirjoittanut nimesi, paina hyväksypainiketta.

3. Tämän jälkeen pääset joko suoraan kokoukseen tai menet odotushuoneeseen. Jos näytölläsi lukee, että olet odotushuoneessa niin odota, että kokouksen pitäjä päästää sinut sisään kokoukseen.

5.3 MIKROFONIN JA VIDEOKUVAN KÄYTTÖ

- Kokouksen aikana sinulla on käytössä alla näkyvät painikkeet.
- Kun painikkeen päällä on poikittainen viiva, on toiminto pois käytöstä. Voit laittaa painikkeen toiminnan päälle tai pois päältä napauttamalla sormella kuvakkeen päältä.
- Kokouksen pitäjällä on mahdollisuus estää osallistujia käyttämästä mikrofonia tai videota.

Tästä painikkeesta voit laittaa puhelimesi videokameran päälle ja pois päältä. Kun kamera on päällä, kuvasi näkyy muille osallistujille.

Tästä painikkeesta voit laittaa mikrofonin päälle ja pois päältä. Kun mikrofoni on päällä, muut osallistujat voivat kuulla puheesi.

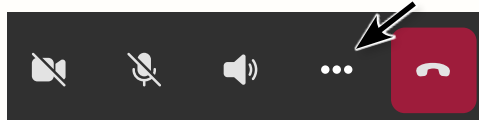
Tästä painikkeesta voit laittaa kaiuttimen päälle ja pois. Kun kaiutin on päällä, kuulet kokouksen äänet, vaikka puhelin ei olisi korvallasi.

5.4 KESKUSTELUT

- Keskusteluissa voidaan lähettää viestejä muille kokouksessa oleville.
- Keskustelut eivät ole aina saatavilla, jos kokouksen pitäjä on laittanut ne pois päältä. Tällöin viestejä ei pysty lähettämään.

Lähetä viesti:

1. Paina ruudussa näkyvää kolmea pistettä.

2. Sinulle avautui valikko.

Paina **keskustelu-painiketta**.

3. Paina laatikkoa, jossa lukee **kirjoita viesti**.

4. Nyt voit kirjoittaa tähän haluamasi viestin käyttämällä ruudulle avautunutta näppäimistöä.

5. Lähetä viesti painamalla **lähetä-painiketta**.

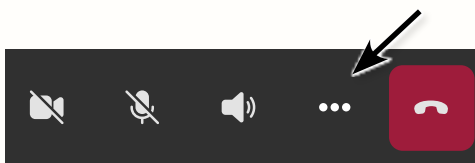
5.5 REAKTIOT

Mitä ovat reaktiot?

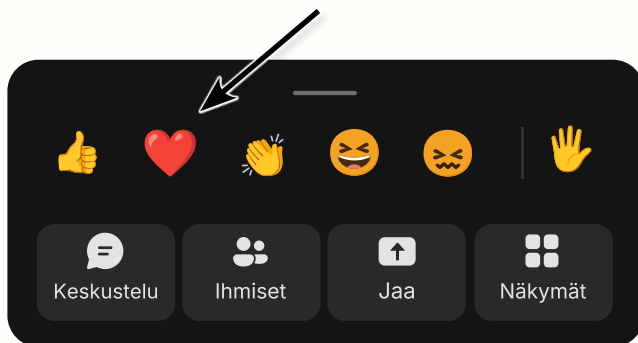
- Reaktiot ovat emojiita, joita voidaan lähettää kokouksessa.
- Muut osallistujat näkevät nämä reaktiot ruudussaan muutaman sekunnin ajan.

Lähetä reaktio:

1. Paina ruudussa näkyvää kolmea pistettä.

2. Paina haluamasi emojin päältä.

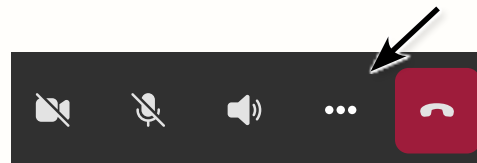
5.6 VIITTAAMINEN

Mitä on viittaaminen?

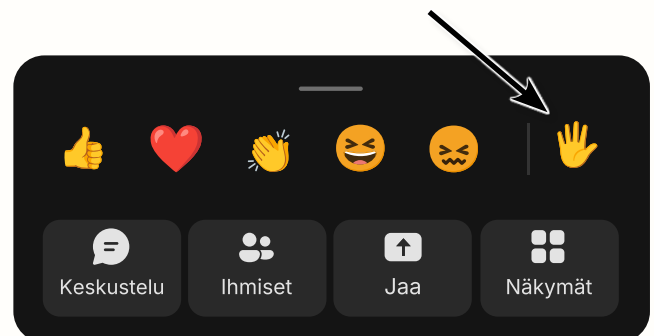
- Puheenvuoroa pyydetään tai viitataan painamalla käden kuvaa
- Nimesi viereen ilmestyy käden kuva. Tällöin kokouksen pitäjä tietää, että sinulla on asiaa. Toimintoa voidaan käyttää myös esimerkiksi äänestettäessä.

Viittaa:

1. Paina ruudussa näkyvää kolmea pistettä.

2. Paina oikeassa reunassa olevaa käden kuvaa.

Älypuhelimellasi voit käyttää internetiä. Löydät tarkemmat ohjeet Digi tutuksi Opas tabletilaitteelle -ohjekirjasta. Avaa selain napauttamalla selaimen kuvaketta, esimerkiksi Chrome. Kirjoita osoiteriville valitsemasi verkko-osoite ja paina Hyväksy-näppäintä

luontosivusto.fi

Luontoelämyksiä.

luontoon.fi

Luontoon-palvelu kokoaa valtakunnallisesti yhteen kaikki ulkoiluun liittyvät kohteet, reitit ja palvelut.

digimuseo.fi tai **museot.fi**

Virtuaaliset museokierrokset.

digituki.hel.fi tai **espoo.fi/digituki** tai **vantaa.fi/digituki**

Digituki kaupunkisi alueella.

ikaopisto.fi

Mielen hyvinvoinnin taitopankki.

ikainstituutti.fi/mielen-hyvinvointi

Mielen hyvinvointiin liittyviä maksuttomia webinaareja.

seniorsurf.fi/seniorit/

Digiopastusta ja uusien digitaitojen oppimista.

ryhmarenki.fi/ ja **vahvike.fi**

Pelejä, visailuja ja pähkäilyä.

selkosanomat.fi

Selkokieliisiä uutisia.

celianet.fi

Tutustu Saavutettavuuskirjasto Celian tarjontaan. Asiakkaaksi voivat liittyä kaikki, joille tavallisen kirjan lukeminen on vaikeaa. Käyttäjätunnukset saat Helmet-lähikirjastostasi.

vertaa.fi

Vertaa tuotteen tai palvelun hintaa ennen kuin ostat.

yle.fi/aihe/digitreenit

Ylen Digitreenit on loistava ympäristö digitaitojen opettelemiseen.

seniorsurf.fi/materiaalipankki/ **verkkopankit-ja-mobiilipankit/**

Opas päivittäisten pankkiasioiden hoitamiseen.

lampo.fi

Kulttuuria, liikuntaa ja toimintakykyä tukevaa tekemistä ikääntyneille.

f-secure.com/fi/free-tools

Maksuttomia työkaluja mm. linkkien turvallisuuden tarkistamiseen.

kyberturvallisuuskeskus.fi/fi/ajankohtaista/ **ohjeet-ja-oppaat/ohjeet-ja-oppaat-** **yksityishenkilöille**

Viranomaisohjeita tietoturvaan.

entersenior.fi

Henkilökohtaista digiopastusta ikäihmiseltä ikäihmiselle.

youtube.com/@WebOpettaja

Erilaisia digiin liittyviä opetusvideoita.

digiraitti.valo-valmennus.fi/

Arjen digitaidot –oppimisympäristö.

makupalat.fi/fi/kokoelma/digiopastusta

Koottua tietoa digiopastuksesta.

